Parallelsessie Beraad en Advies 9 maart 2023
Extra budget voorzieningengebouw Lingehaven
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer J. Oostrum
Griffie:	mevrouw E. van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-VVD-D66-SP-ChristenUnie/SGP-Gorcum Actief
Portefeuillehouder:	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijk:	de heer J. Meeuwissen
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom.

Extra budget voorzieningengebouw Lingehaven

Het gebouw en installaties van het voorzieningengebouw Lingehaven is gedateerd. Bij de PPN 2020-2023 is voor de renovatie en verduurzaming van het voorzieningengebouw van de jachthaven een investeringsbudget beschikbaar gesteld van € 215.000. Bij de uitwerking van het plan werd duidelijk dat er op het gebied van energiezuinigheid en verduurzaming een grote stap gemaakt kan worden. Het meest duurzame scenario is uitgewerkt en medio 2021 ingediend als aanvraag voor een omgevingsvergunning. Onder andere de erfgoedcommissie heeft toen negatief geadviseerd op de onderdelen zonnepanelen en het groene dak. Het ontwerp is hierop aangepast en de benodigde omgevingsvergunning is verleend. Ten behoeve van de renovatie en verduurzaming van het voorzieningen gebouw in de jachthaven vragen wij om een extra investeringsbudget beschikbaar te stellen van € 165.000,-

De voorzitter biedt gelegenheid om vragen te stellen.

Mevrouw Van Oversteeg bekent dat zij in eerste instantie dacht dat is een aardig bedrag voor een gebouw van deze omvang, maar begrijpt inmiddels dat vernieuwen en verduurzamen geld kost, zeker gezien de stijging van de bouwkosten. Het is veel geld, maar haar fractie denkt het moet maar.

De heer Van Veen begrijpt dat vanwege het volgen van het advies van de erfgoedcommissie niet voldaan kan worden aan het doel om in 2050 energieneutraal te zijn, er een kans bestaat dat de blauwe vlag en de groene wimpel verloren gaan en dat het investeringsbudget verhoogd dient te worden. Hij verzoekt daarom om de consequenties van het opvolgen van dit advies te duiden.

Mevrouw De Groot merkt op dat de omwonenden positief zijn over het plan. De erfgoedcommissie is van mening dat deze kwestie eigenlijk een bestuurlijke vraag is en niet per definitie ter beoordeling aan de commissie. De vraag is of het een negatieve verandering is die afbreuk doet aan het monumentale karakter. Zij informeert eveneens waarom het advies van de erfgoedcommissie wordt gevolgd gezien de consequenties.

De heer Le Noble sluit zich grotendeels aan bij de voorgaande sprekers. Er wordt extra geld uitgetrokken voor een gebouw uit 1988 (dat is niet oud). Zijn fractie is geschrokken van dit besluit en de forse extra investering en vraagt of er is gekeken naar alternatieven.

De heer De Pagter is benieuwd uit welke kosten de kostenstijging van 30% bestaat. Het niet toepassen van zonnepanelen terwijl de ambitie is om te verduurzamen merkt hij als een gemiste kans aan en daarom vraagt hij of er wellicht mogelijkheden zijn met zonnepanelen in de dakpannen.

De heer Houtepen wijst op de wens om energieneutraal te worden in 2050 en de opmerking in het raadsvoorstel dat dit niet gaat lukken. Hij vraagt of het niet beter is om dit nu te doen om te voorkomen dat het werk straks opnieuw gedaan moet worden om toch aan de doelstelling te voldoen. Persoonlijk neigt hij ernaar om de wethouder terug te sturen naar de tekentafel omdat hij weet dat er oplossingen zijn die wel de goedkeuring van de erfgoedcommissie kunnen wegdragen.

Mevrouw Hamann is verbaasd over het oordeel van de erfgoedcommissie aangezien er sprake is van een groen dak. De blauwe vlag en de groene wimpel zijn belangrijk voor de historische Lingehaven en daarom zou zij daar aan tegemoet willen komen. Zij sluit zich aan bij de vragen van voorgaande sprekers over de verhoging van de kosten en het vinden van een oplossing die de commissie wel mooi vindt. Voorts pleit zij ervoor dat de toiletten opengesteld worden voor het publiek (dagtoerisme).

De heer Van Houwelingen betreurt het dat de verduurzaming deels wordt losgelaten juist omdat dit gebouw een voorbeeld kan zijn. Zijn fractie kan grotendeels meegaan met hetgeen de projectgroep in de nota heeft meegegeven. In het raadsvoorstel wordt gesteld dat zonnepanelen niet zijn toegestaan en dat een gasloos pand niet mogelijk is. Dit is onjuist. Hij was benieuwd naar de onderbouwing voor het opvolgen van het advies van de erfgoedcommissie en daarom heeft hij aanvullende stukken opgevraagd. Hij begrijpt dat een groen dak problematisch is, maar ziet weinig haakjes om de zonnepanelen af te wijzen. Er zijn mogelijkheden voor het toepassen van zonnepanelen tussen de dakpannen. Het gebouw is niet als beeldbepalend monument aangemerkt. Het museum is wel een beeldbepalend monument en daar is toch een aanbouw geplaatst. Dit is inconsequent. De blauwe vlag en groene wimpel zijn belangrijke internationale signalen. Hij adviseert om het raadsvoorstel terug te nemen om vervolgens met een gasloos voorstel te komen of om het voorstel in twee delen te splitsen (eerst een isolerende laag op het gebouw en daarna de technische installaties).

De heer Van Willigen merkt op dat zijn fractie verrast is dat het opvolgen van het advies van de erfgoedcommissie zwaarder telt dan hetgeen de bewoners melden aangezien zij een direct belang hebben bij het waardeverlies en de uitstraling van de omgeving. Bij het mogelijk verliezen van de blauwe vlag en de groene wimpel wringt een aantal zaken. Zijn fractie heeft moeite met het opvolgen van het advies van de erfgoedcommissie omdat dit een precedent zou kunnen opwerpen. Het advies moet anders gewogen worden, zeker als een bewonersvereniging aangeeft dat het een goed plan is. Over hoe het eruit moet zien, kan eventueel advies gevraagd worden aan de heer Van Houwelingen.

Mevrouw Hamann twijfelt er niet aan dat de erfgoedcommissie goed werk doet voor een stad als Gorinchem met veel monumenten en stadsgezichten en daarom moeten deze adviezen niet zomaar terzijde geschoven worden, maar in dit geval is er twijfel en zou geïnformeerd kunnen worden naar wat wel aanvaardbaar is.

De heer Van Willigen verduidelijkt dat hij de opmerking maakte omdat de erfgoedcommissie bij de muurschilderingen in de stad aanvankelijk negatief adviseerde terwijl dit nu in het stegenplan wordt omarmd. De erfgoedcommissie is zeker waardevol, maar het bestuur moet ook het lef hebben om andere belangen te laten prevaleren.

De heer Van Houwelingen beaamt dat de erfgoedcommissie en de Rijksdienst voor Erfgoed en Cultuur belangrijke instanties zijn die goede adviezen geven, maar er moet wel een goede onderbouwing gegeven worden waarom iets wel of niet gewenst wordt.

Wethouder Molengraaf reageert dat dit vraagstuk er al een tijdje ligt waardoor tijdsdruk is ontstaan. Voor het aantrekkelijk blijven van het watersporttoerisme zijn de blauwe vlag en de groene wimpel enorm belangrijk. Het budget bleek te krap. Dit stukje stad is beeldbepalend ondanks dat het gebouw op zichzelf geen erfgoed is. De erfgoedcommissie is gehouden aan het kader dat is meegegeven. De zonnepanelen mogen niet zichtbaar zijn vanaf de straat. Over het technisch niet mogelijk zijn van het groene dak wordt anders gedacht en daarom wordt een middenweg voorgesteld; het gebouw zo goed mogelijk isoleren en voor de toekomst kijken naar een gasloos alternatief.

De heer Van Willigen leest in de stukken dat dit advies in 2021 is gegeven, de situatie ten aanzien van energie is inmiddels anders waardoor het advies van de erfgoedcommissie anders zou kunnen luiden.

Wethouder Molengraaf vervolgt dat de erfgoedcommissie een advies heeft gegeven conform het gegeven kader en dat dit advies is gewogen. Daarbij is gekeken naar de kosten, het behoud van de wimpels en het aanzicht van de stad. Als de raad kiest voor verduurzaming is het niet nodig om het stuk terug te trekken maar kan het stuk geamendeerd worden door het college de opdracht te geven om toch te kiezen voor het groene dak en de zonnepanelen. Voor 2030 moet ook een aantal andere gebouwen verduurzaamd worden.

De heer Van Willigen merkt op dat het niet mogelijk is om dit voorstel te amenderen, want er wordt om een budget gevraagd.

Mevrouw Van Oversteeg snapt de systematiek, maar verzoekt de wethouder aan te geven of er een inschatting te maken is van dit scenario.

Wethouder Molengraaf vervolgt dat zonnepanelen en een groen dak € 30.000 extra kosten. De kosten zijn deels gestegen vanwege een algehele kostenstijging, maar er zijn ook extra project- en begeleidingskosten gemaakt. Zij hoort vanuit alle fracties dat men niet tevreden is en zou daarom graag zien dat de raad het voorstel amendeert gezien de snelheid. Als zij het voorstel terugneemt, herschrijft en opnieuw in routing brengt, duurt dat een aantal weken. Zij zou graag zien dat de besluitvorming deze maand plaatsvindt omdat het eigenlijk al te lang heeft geduurd.

De heer Van Willigen vermoedt dat wanneer de raad met een amendement komt er een probleem ontstaat met het advies van de erfgoedcommissie omdat dit de grondslag van het voorstel is.

Wethouder Molengraaf benadrukt dat er op een andere manier een precedent geschapen wordt als er toch zonnepanelen worden gelegd in de binnenstad, terwijl dit gegeven bij andere gebouwen wel zwaar weegt. Hierbij moet de historie van gebouwen wel nadrukkelijk gewogen worden; in dit geval gaat het om een gebouw van 1988.

De heer Le Noble refereert aan het spoedeisende karakter en vraagt wat wel en niet acceptabel is. Hij zou het jammer vinden als dit gebouw een precedent vormt. Hij denkt dat er mooie alternatieven zijn met moderne oplossingen die nagenoeg hetzelfde effect hebben. Dit moet eerder als uitdaging dan als bedreiging gezien worden en daarom zou hij de wethouder wat tijd willen gunnen.

Wethouder Molengraaf informeert of wordt gedoeld op alternatieven in zonnepanelen of andere technieken.

De heer Le Noble vervolgt dat er zonnepanelen op maat en in een kleur zijn die overeenkomen met het huidige dak. Hij kan zich voorstellen dat de commissie daar in eerste instantie niet voor is, maar in dit geval zijn er goede gronden om daar toch anders over te denken.

De voorzitter kan zich voorstellen dat de raad zich niet hoeft uit te laten over de exacte techniek van de zonnepanelen en stelt voor dat de raad in tweede termijn uitspreekt wat wel en niet wordt gewenst en dat de technische uitwerking aan het college wordt overgelaten.

De heer Van Houwelingen leest voor dat zonnepanelen op voorkanten en dakvlakken die duidelijk zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte op daken gedekt met dakpannen zijn toegestaan op voorwaarde dat het panelen in de vorm van dakpannen zijn of panelen die tussen de dakpannen worden aangebracht.

Mevrouw Hamann merkt op dat het budget hiermee aanzienlijk hoger wordt.

Wethouder Molengraaf vult aan dat gewone panelen € 12.000 kosten, een groen dak kost € 18.000.

De voorzitter roept de raad nogmaals op om de uitvoering van de dakpannen over te laten aan het college en biedt gelegenheid om het woord te voeren in tweede termijn.

De heer Houtepen heeft moeite met het voorstel van de wethouder. De raad wil een alternatief (een speciaal soort dakpannen of zonnepanelen die ergens neergelegd worden waarna een kabel getrokken wordt speciaal voor dit gebouw) maar hij is geen voorstander van het amenderen van het raadsvoorstel omdat de raad niet in staat moet worden geacht om met de beste oplossing te komen en daar ook nog eens het juiste prijskaartje aan te hangen. Als het voorstel weggestemd wordt moet de wethouder alsnog aan de slag en daarom heeft zijn fractie voorkeur voor het terugtrekken van het voorstel.

Mevrouw De Groot sluit zich hierbij aan.

Mevrouw Van Oversteeg snapt wat de wethouder vraagt, maar volgt haar collega’s omdat dit voorstel diep op de inhoud ingaat waardoor dit niet van de raad gevraagd kan worden gezien de impact en financiële omstandigheden. Scenario 1 is het raadsvoorstel, scenario 2 is een duurzamer scenario (wat betekent dit financieel gezien, wat betekent dit voor het advies van de erfgoedcommissie en voor de precedentwerking).

De heer De Pagter wil met de wethouder meedenken gezien de tijdsdruk en het opengaan van de haven. Hij begrijpt dat het mogelijk is om een tweetrapsraket te maken; het gebouw verduurzamen zodat het gebouw open kan deze zomer en wat kan er vervolgens gebeuren met de verduurzaming van het dak.

De heer Van Willigen concludeert dat de raad wil verduurzamen, de erfgoedcommissie in haar waarde wil laten en ervoor wil zorgen dat er geen sprake is van precedentwerking. Hij hoort dat er een tussenoplossing mogelijk is door te verduurzamen op een zodanige manier dat de erfgoedcommissie tevreden is gezien de invloed die dit heeft op de omgeving. Hij verzoekt de wethouder om dit te onderzoeken en terug te komen met wat dit betekent. De wethouder kan vervolgens op de steun van zijn fractie rekenen omdat het nog steeds uit het begrotingssaldo kan worden gedekt.

De heer Van Houwelingen kan zich vinden in het voorstel om eerst te isoleren en daarna de installaties te kiezen. Amenderen kan ook, maar hij ziet liever dat er een goed voorstel vanuit het college wordt neergelegd. Hij zou de erfgoedcommissie willen adviseren om mee te denken en aanpassingen voor te stellen waardoor dingen wel mogelijk zijn.

De heer Le Noble vraagt nogmaals waarom het zo snel moet en hoe erg het is als de komende zomer niet wordt gehaald.

Wethouder Molengraaf geeft aan dat er geen urgentie is omdat het gebouw instort, de urgentie is om te verduurzamen en het gebouw qua gebruik dusdanig maken dat het weer

up-to-date is en de wimpels voor de haven worden behouden. Met de verbouwing wordt aankomende winter gestart.

De heer Van Veen sluit zich aan bij mevrouw Van Oversteeg die verzoekt om met scenario's te komen. Hij corrigeert dat het bedrag wordt geleend en dat de kapitaallasten ten laste van het begrotingssaldo komen.

Wethouder Molengraaf antwoordt dat er ook voor andere panden aan verduurzaming wordt gewerkt. De vraag is of dit gaat via jaarlijkse kapitaallasten of met een andere manier van financiering. Het bedrag dat nodig is voor dit raadsvoorstel staat in de begroting.

De voorzitter concludeert dat hij vier alternatieven heeft gehoord:
het voorstel op 30 maart in de raad met een amendement vanuit de raad;
het raadsvoorstel wordt teruggetrokken en het college komt met een nieuw raadsvoorstel;
het college komt met in ieder geval twee alternatieven (het huidige voorstel of een duurzaam voorstel met uitwerking van de voor- en nadelen);
een alternatief met een tussenoplossing (aan de binnenkant de mogelijke zaken doen en later komen met een voorstel om de rest te doen).
Hij verzoekt de wethouder om aan te geven wat haar haar meest aanspreekt.

Wethouder Molengraaf gaat bespreken hoe hoog de urgentie is omdat zij zich niet kan voorstellen dan één maand uitstel funest zou zijn. Zij veronderstelt dat er dan tevens voldoende tijd is om het voorstel te herschrijven zodat dit meer in lijn is met wat de raad heeft aangegeven met betrekking tot de verduurzaming. Zij weet niet of hiermee de erfgoedcommissie helemaal tevreden gesteld wordt. Zij hoort vanuit de raad dat de erfgoedcommissie moet meedenken in de verduurzaming en zegt toe dat zij haar best gaat doen om de commissie tevreden te stellen. Haar voorkeur gaat uit naar een nieuw voorstel rekening houdend met de opmerkingen die vanavond zijn gemaakt. In april volgt nogmaals een B&A sessie zodat de raad kan aangeven of het voorstel voldoende is aangepast.

De voorzitter concludeert dat dit een mooie afsluiting is van deze sessie en wenst de wethouder veel succes met het aanpassen van het voorstel.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.